

సరళ యెక్కింది, రైలు కదిలింది. దారిలోనే పడేశాడు కూలీవాడు సామాను. పెట్టె, బెడ్డింగ్ కంపార్టుమెంటు లోపలిదాకా యీడ్చుకు వచ్చింది సరళ. ఎంతో ప్రయత్నంతో పెట్టెయెత్తి వైన పెట్టింది. హోల్టలు విప్పి, లోపలనుంచి ఒక దిండు లాగి వైన పడేసి, చెప్పులు కింద విడిచింది. తాపీగా దిండునాపకని కూర్చుని ఎదురుగా చూసింది.

కంపార్టుమెంటు చాలా చిన్నది. తనతోటి ప్రయాణికు లెవరోనని ఎదురుగా కూర్చున్నవళ్ళ వంక కరితగా చూసింది సరళ. ఇద్దరు ఆడవళ్ళూ తనూ మాత్రమే వున్నారు ఆ కంపార్టుమెంటులో. ఒకావిడకి యాభై ఏళ్ళు వైబ్లడ్డాయి. రెండో ఆవిడకి ముప్పై ఘదిదు ఏళ్లు వుంటాయి. వాళ్ళిద్దరూ అప్పా చెల్లెళ్ళన్నా కావచ్చు, అత్తాకోడళ్ళన్నా కావచ్చు. చిన్నావిడముఖం ఆందంగానే వుంది. ఆవిడ వంటి నిండా నగలున్నాయి. ఇద్దరు సిల్కచీర కట్టకు నుంది. రెండోఆవిడకి యింకా ఎక్కవగానే వున్నాయి నగలు. ఆవిడో గుంటూరి నేత జరీచీర కట్టకుంది. ఇద్దరూ కిటికీలోంచి రైటికి చూస్తున్నారు. సరళ చాలాసేపు వాళ్ళిద్దరివంకా చూసింది. కాని వాళ్ళిల్లో ఒక్కళ్ళుకూడా తల తిప్పి ఆమె

వంక చూడలేదు. ఈ సంగతి సరళను కొద్దిగా నిరుత్సాహపరచిన మాట వాస్తవమే.

సరే, తలకాయ తిప్పేసి తనుకూడా రైటికే చూడసాగింది సరళ. రైలు చాలా స్పీడుగా పోతోంది. రైలు కుదుపుకి మెల్లిగా లయతో వూగుతోంది సరళ శరీరం. సూర్యాస్తమయ సమయం, బయళ్ళు, దూరానున్న నీసీలి మణ్ణులు ఆస్తి సువర్ణ కాంతివయంగా గోచరిస్తున్నాయి. ఆక్కడక్కడా చెట్లు, పొదలు వెనక్కి పరు గెత్తుకు పోతున్నాయి. కాని వాటివంక చూస్తూ ఏదో వూహాప్రకంపంలో మునిగిపోయేంత భావుకు రాలు కాదు సరళ.

ఏంతోచక మళ్ళీ ఎదురుగా వున్న యిద్దరి వంకా చూసింది. వాళ్ళిల్లో పెద్దావిడ సరళవంక ఒక్కక్షణం చూసి తల తిప్పేసుకుంది. సరళ తన వాచీ చూసుకుని, ఆనవసరంగా చేతనుంచి తీసి 'కీ' యిచ్చింది. ఈ మోతకి రెండో ఆవిడ తలతిప్పి సరళవంక, ఆమె వాచీవంక చూస్తూ కూచుంది చాలాసేపు.

సరళకి యీ చూపు కాస్త యిబ్బందిగానే వున్నా ఆనందంగానే వుంది. పిఫానుచీర కమిట జారిపోతుంటే తీసి, నిండుగా కప్పకుంది. ఆవిడ

వంక చూడటం లేదు కానీ, అవికకళ్ళ తన మీదే వున్నట్టు తెలుసు సరళకి. వమిట కొంగుమీద వున్న అందమైన ఎట్టశీజైను వంక చూసుకుంది ఓ మాటు. ఆ ప్రయత్నంగా ఎట్టరాళ్ళ ఉంగరాన్ని కుడిచేతి నుంచి ఎడమచేతికి మార్చింది.

ప్రయాణంలో—అందులోనూ యింత చిన్న కంపార్టుమెంటులో—యిద్దరు ముగ్గురే వుంటే సుఖావణ సాగితీరాలి. ఎవరో ఒకళ్ళు ముందు పలుకరించి చాలి. సాధారణంగా పెద్దవాళ్ళు పలుకరిస్తారు చిన్న సిల్లలను వదలి యింకా నిశ్శబ్దంగా సాగటమే ఆసంభవంగా, దుర్భరంగా వుంది సరళకి. అందులోనూ ఎడటివాళ్ళ తనవంకన్నా చూడటంలేదు. మనం యిట్టయి పడిపోతున్నట్టుగా మొహం ముడుచుకుని, మెడవంచి ఓమాటు రాళ్ళనెక్లెసు సవరించుకుంది. ఒక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచింది.

సరళకి కదవారేళ్ళ. ఇంటరు రెండో సంవత్సరం చదువుతోంది. అది వాళ్ళవ్రాళ్ళో, కాలేజీలో, స్నేహితులతో చాలా అబ్బురమైన విషయం. బంధువుల్లో అంతా ముక్కుమీద వేలేసుకునే వాళ్ళే. “అప్పుడే ఎఫ్. ఏ. నా?” అని. అదో గర్వం సరళకి. ఎన్నిమాట్లో ప్రయాణాల్లో ఎవరో ఒకరు “ఏం చదువుతున్నావమ్మాయి” అని అడగడం, తను ఇంటరనగానే ఎంతో ఆశ్చర్యపడిపోవడం సరళ ఎరుగుంది.

కాని-ఈ ప్రయాణం ఏదో విరుద్ధంగా వుంది. మెల్లిగా మోకేలి మీదలేచి బెడ్డింగు లాంచి ‘ఆగథా క్రీస్తీ’ నవల ఒకటి తీసింది ఆమధ్య నాన్నగారు క్షానిచ్చారది. మొదలెట్టి, అర్థంకాక విసుగు పుట్టి మానేసింది. కాని యిప్పుడు తీయాలి వచ్చింది.

ముఖానికడ్డంగా పుస్తకం పెట్టుకుని, దీక్షగా చదవసాగింది సరళ. ఆ అక్షరాల్ని చూసి తనవంక చూస్తున్న సంగతి ఆమె వెంటనే కనుకట్టేసింది. మరింత దీక్షగా, పూజి దిగబట్టేసి గలగల చదవసాగింది “వీళ్ళ అడుగుతారింక. తప్పదు. ‘వీవూరు వెదుతున్నావు’తో మొదలెట్టి, చదువు, తల్లి కండ్రూని, పెళ్ళివివరం ఆన్నీ అడుగుతారు.” చిన్న చిరునవ్వు వచ్చింది సరళ ముఖాన. ‘పేజీ తిరకేసింది.

ఇంతకేందటి పేజీలో ఒక్క ముక్క అర్థం కాలేదన్న సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది సరళకి. పుస్తకం ‘పేరేమిటి! అనుకుని అట్టవేపు చూసింది. ‘మర్డర్ ఇన్ మెనమెపోటోమియా’ అని చదివింది. ఇదేమిటని చుట్టి ఓమాటు చూసింది. ‘మా! మెనపోటోమియా!’ అని కూడబలుక్కుని చదివింది. వాతాత్మగా మాట్లాడు మొదలెట్టారు సరళ ఎదురుగా కూర్చున్నవాళ్ళ.

“మీ గేజె యీనిందా?” అన్నది చిన్నానిడ. “లేదు వదినా, పెరుగుకి చాలా యిబ్బంది పడిపోతున్నాము.” సరే, వల్లెబూరి సజ్జ అనుకుంది సరళ. మళ్ళీ వాళ్ళవంక చూస్తూ కూచుంది ఆమె. ఒక్కనిముష మైసాక పెద్దావిడ పలుకరించింది, “మరి వదినా! సత్యానికీ గుంటూరులో పని దొరకేందటగా.”

“బౌను. వాడి తల్లి అదృష్టవంతునా. పాపం, అష్టకష్టాలు పడి కడుపులో పెట్టుకుని పెంచిందావిడ. ఫలం దక్కింది. అవిడ సుఖపడుతుందిలే ఇంక” అంది చిన్నావిడ నిర్లిప్తంగా సరళ పుస్తకం మీది బొమ్మవంక చూస్తూ.

“ఏం ఉద్యోగమో! గుంటూరులో, యెండ కాలంలో ఉంటే ప్రాణం కడగట్టిపోతుంది బాబూ” అంది పెద్దావిడ.

సరళ ఓసిక సన్నగిల్లితోంది. వీళ్ళు తోటి వాళ్ళతో మాట్లాడకేమిటి! సరళ అహం నెబ్బ తింటున్నట్టుగా వుంది. గిలగిలలాడిపోయింది సరళ—తను యింటరు చదువుతున్నాననీ, సంగీతం బాగా వచ్చుననీ, తనకి ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. లో స్కూలు మొత్తంమీద ఫస్టు మార్కునీ—చెప్పుకుందామని.

ఇంగ్లీషు పుస్తకం చదువుతోంది. రిస్టువాలి పెట్టుకుంది. బూట్లు తొడుక్కుంది. ఖరీదైన చీరె, నగలు వున్నాయి. ఏదో ఒకటి అడగకేం? వాళ్ళల్లో వాళ్ళు గొణుకోకపోలే ఓ ప్రశ్న వేయరాదు? బొత్తిగా ఆసక్తి లేదేం వీళ్ళకి. సరళకి అనవసరంగా కోపం వచ్చింది వాళ్ళమీద. స్నేహాలు కలిపేసుకుని, టిఫిన్లు, కాఫీలు ఒకళ్ళ కొకళ్ళు యిచ్చేసుకుని, అమాంతం ప్రాణం యిచ్చేటంతగా దగ్గరైపోతారు కొందరు ప్రయాణాల్లో. గంటన్నర గడచినా, నాలుగు స్టేషన్లు దాటినా

(తరువాయి 37-వ పేజీలో)